

Reble

Butlletí informatiu, divulgatiu i d'opinió
de l'Associació Cultural L'Espona

Núm. 53 febrer – març 10

Edita Associació Cultural L'Espona
Adreça: Escoles, 5
43370 La Palma d'Ebre
a/e: espona@ono.com

Editorial

Les darreres setmanes la nostra comarca ha estat la protagonista de l'actualitat informativa catalana. Com gairebé sempre, no ho ha estat per un fet que considerem positiu, sinó perquè Ascó ha presentat la candidatura a acollir el Magatzem Temporal Centralitzat (MTC), eufemisme utilitzat per designar un macrocementiri nuclear on es portaran les deixalles generades per totes les centrals nuclears de l'Estat espanyol. Una infraestructura que tindrà conseqüències per a tot el sud del Principat.

A grans trets, dos són les coses que posa de manifest la presentació de la candidatura per part del consistori asconenc. En primer lloc, l'existència d'una legislació que, en casos com aquest, deixa en mans d'un ajuntament una qüestió que afecta tot el país. En segon lloc, la manca d'inversions en sectors alternatius al nuclear en un municipi basat en el "monocultiu" atòmic que, pel que sembla, el tindrà hipotecat més enllà del tancament de la central.

Però, sens dubte, el més greu és que, una vegada més, en un poble de la nostra comarca els diners i uns suposats llocs de treball passen per davant de la salut de la població. Si finalment el MTC s'instal·la a Ascó, creixement econòmic i qualitat de vida no aniran pas de bracet.

Activitats

- Dissabte, 13 de març a les 21.30h al local de La Palma d'Ebre, presentació del llibre *Observant el temps a la Ribera d'Ebre*, d'Òscar Saladié i Maria Garcia. Organitza: Ass. Cult. L'Espona i CERE.

-Diumenge, 28 de febrer, 7a Festa de la Clotxa de la Ribera d'Ebre, a la Plaça de Catalunya de Ginestar, des de les 11h del matí fins a les 2h de la tarda. Es podrà degustar la clotxa adquirint prèviament un tiquet per import de 3€. La celebració gastronòmica serà presentada pel Sr. José Luís Mora Bertomeu, president de la Cambra de Comerç, Indústria i Navegació de Tortosa. La festa estarà amenitzada per la Banda de música "La Ginesta" de Ginestar.

-Diumenge 28 de març, "Paisatge del vi al cor del Priorat: un passeig per les vinyes". Visita guiada a les instal·lacions de Gratallops de la cooperativa Vinícola del Priorat, recorregut guiat a peu fins a la Vilella Baixa a través de les vinyes del Priorat i el seu suggerent paisatge per visitar l'edifici històric de la cooperativa i sala de criança, on es podran tastar els vins de la bodega en un marc incomparable. Informació i reserves: 977839167 info@vinicoladelpriorat.com

Arran de l'article "Per travessar la boira"

L'interessant article del Josep Lluís Filella, publicat al número 52 d'*El Reble*, m'ha fet vindre al cap el començament d'aquella cançó de Raimon que diu "Jo vinc d'un silenci antic i molt llarg". El Josep Lluís ens parla de l'existència d'uns fets tràgics que van condicionar "les relacions i la dinàmica quotidiana" del poble, fins al punt, explica, que setanta anys més tard encara sorgeixen dubtes respecte a la "idoneïtat" d'aquest escrit seu. I doni, no sé si ho és, però necessari, ja ho crec, que sí.

Quan he pensat d'escriure aquestes ratlles no ho he fet amb la intenció de parlar en nom de ningú. Sense voler, però, podria donar veu a persones de la meua generació (i la que volta la quinta del 75) que, des que van néixer, potser s'han sentit algun cop desconcertades de trobar-se en un entorn que requeria una espècie de full de ruta, o de llibre d'instruccions, per bellugar-s'hi segons uns enigmàtics preceptes establerts per qui sap qui i qui sap quan. Potser més d'un, de petit, fins i tot ha tingut en algun moment la sensació de portar el pes d'una mena de pecat original, que no se sap quin és, ni qui l'ha comès, ni quan, ni com, ni contra qui, ni per quina causa. Massa misteris, per al nostre gust. I que n'és, de complicat, actuar en conseqüència d'unes causes que es desconeixen! El que sí que és cert és que ningú no neix, per defecte, amb el xip de la confrontació instal·lat davall de la pell. La rancúnia s'ha de treballar, igual que la simpatia, i tothom és ben lliure de remar cap a on cregui que li és més convenient segons la seua consciència.

Tampoc no vull frivoltzar sobre les terribles conseqüències de les guerres fraticides, aquestes que els llibres d'història anomenen "civils", com buscant amb les paraules un punt de distanciament asèptic entre els dolors reals de les persones. Setanta anys poden ser molts anys, o en poden ser pocs, però en tot cas ja són suficients perquè a les generacions de la democràcia (una altra parauleta d'aquestes de fum) se'ns pugui fer saber d'on ve el nostre mal, si cap mal hem fet. No es tracta, com s'ha dit, de furgar ferides que encara couen, tot i que de vegades això sembli inevitable. Es tracta de fer una feina que, si no l'ha feta el temps, l'hem de fer nosaltres.

La nostra història, perquè sigui de debò nostra, l'hem de conèixer. I conèixer tampoc no vol dir jutjar, que, en tot cas, no seria pas més arriscat que prejutjar. Molts jòvens, amb conèixer la història del seu poble ja en tindrien prou, i és que no és poca cosa! Seria motiu de reflexió si algunes maneres de fer que s'han estilat fins ara són gaire bon llegat per a les generacions futures, si els néts i els besnéts han de seguir carregant amb les culpes o els errors dels padrins o dels besavis, errors i culpes l'origen dels quals molts ignoren del tot i, per tant, encara menys se'n poden sentir responsables. Com a mínim, tenen el dret de saber, *tenim* el dret de saber. Perquè de moment ja hem après que el silenci tampoc no ens ha portat per millor camí. Provem-ho, doncs, d'una altra forma. Tant de bo la crida de l'article del Josep Lluís, amb aquest títol tan eloqüent i ben trobat, arribi a les orelles que ha d'arribar i no es forcin més generacions a seguir amb inèrcies absurdes, i dic absurdes amb totes les lletres, perquè són inèrcies que no vénen pas d'un recull de coneixements palpables que puguem sotmetre a cap valoració, sinó que provenen de la suma de massa silencis junts. I tot allò que no es diu, tot allò que no s'explica, a força de temps acaba sent com si no hagués passat mai.

Aprofito aquest escrit per agrair per avançat el gest de tothom qui vulgui contribuir a, com bé diu el Josep Lluís, "traspasar aquesta boira espessa" que ens priva d'acostar-nos a la realitat de la nostra història. I això potser sí que ho puc dir, sense que sigui gaire atreviment, en nom de molta altra gent, tant si aquest petit article els arriba a les mans com si no.

Marta Rojals del Àlamo

Si voleu participar-hi *posant Reble* ens podeu fer arribar els vostres articles:

- Posant-vos en contacte amb qualsevol membre de la junta.
- Per correu ordinari o per correu electrònic.

Els articles hauran de ser en català, preferiblement en format digital, mecanografiats a espai senzill, lletra Arial 10 i en programa Word, i hauran de tindre una extensió màxima d'una pàgina.

L'Espona no
es fa
responsable
de les
opinions
expressades
en l'article.